Gece ve gündüzü sürekli olan ülkelerde namaz nasıl kılınmalı ve oruç nasıl tutulmalıdır ?

كيفية الصلاة والصوم في البلاد التي نهارها دائم أو ليلها دائم

[Türkçe – Turkish – تركي]

İlmi Araştırmalar, Fetva, Davet ve İrşad Daimi Komitesi

اللجنة الدائمة للبحوث العلمية والإفتاء والدعوة والإرشاد

Terceme: IslamQa

koordinasyon: Sitesi Islamhouse

ترجمة: موقع الإسلام سؤال وجواب

تنسيق: موقع IslamHouse.com

2013 - 1434

IslamHouse.com

Gece ve gündüzü sürekli olan ülkelerde namaz nasıl kılınmalı ve oruç nasıl tutulmalıdır ?

Yaz mevsiminde karanlığın bastırmadığı (gecenin olmadığı) ülkelerde müslümanlar akşam ve yatsı namazlarını nasıl kılmalıdırlar?

Ramazan ayı yaz mevsimine denk geldiği zaman müslümanlar ne yapmalıdırlar ve oruçlarını nasıl tutmalıdırlar?

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Suudi Arabistan Büyük Âlimler Kurulu ile İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi'nden bu meselede bizim zikrettiğimiz şeye benzer (2769) nolu bir fetvâ yayınlanmıştır.

Sorunun metni şöyledir:

Hamd, yalnızca Allah'adır. Salât ve selâm, kendisinden sonra kıyâmete kadar peygamber gelmeyecek olan Muhammed'e olsun.

Hollanda Öğrenciler Birliği'nden gelen, İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi'nin saygıdeğer genel başkanına, oradan da Büyük Âlimler Kurulu genel sekreterliğinden komitemize havâle edilen fetvâyı İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi'nin gözden geçirmiştir.

Sorunun metni:

"Akşam, yatsı ve sabah namazlarını nasıl kılmamız gerektiği, yine Ramazan ayının ilk gününü ve mübârek Ramazan bayramının ilk gününü nasıl tayin etmemiz gerektiği konusunda gerekli olan fetvâ ile bizi bilgilendirmenizi siz saygıdeğer hocamızdan lütfetmenizi dileriz.Çünkü doğu Avrupa ve kuzey kutbuna yakın olan ülkelerde güneşin doğuş ve batış hareketi doğudaki İslâm ülkelerinden farklılık arz etmektedir.Bu konudaki sebep ise; ufuktaki kızıllık ve beyazlığın batış vaktinden doğmaktadır.Dikkat edilirse yaz mevsiminde ufuktaki beyazlık öyle uzundur ki neredeyse gecenin tamamına kadar sürmekte, dolayısıyla yatsı vaktini ve aynı

şekilde sabahın (fecrin) doğuş vaktini tayin etmek gerçekten zorlaşmaktadır.

Cevabı:

Ülkenize benzer durumdaki ülkelerdeki namaz vakitlerinin tayini ile Ramazan ayında her günün sabah vaktinin başlangıç ve bitişinin tayininin beyanı konusundaki karar, Suudi Arabistan Büyük Âlimler Kurulu tarafından açıklanmıştır.

Kararın içeriği şöyledir:

Suudi Arabistan Büyük Âlimler Kurulu, mütâlaa, araştırma ve karşılıklı tartışmadan sonra şuna karar vermiştir:

Birincisi:

Güneşin doğuşu ile batışı nedeniyle gecenin gündüzden farklı olduğu, yazın gündüzün uzun, kışın ise gündüzün kısa olduğu ülkelerde yaşayan kimsenin, beş vakit namazları dînen bilinen vakitlerinde kılması gerekir.

Çünkü Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

((أَقِمِ الصَّلاَةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا))

[سورة الإسراء الآية:78]

"Gündüzleyin güneşin zevâlinden gece karanlığı bastırıncaya kadar namaz kıl. Sabah namazını da kıl (ve kıraatını uzun tut). Zirâ sabah namazında okunan Kur’an, şâhitlidir (gece ve gündüz melekleri bu namazda hazır bulunurlar)."(İsrâ Sûresi: 78)

Başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

((... إِنَّ الصَّلاَةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا)) [سورة النساء من الآية103]

"...Çünkü namaz, belli vakitlerde mü’minlere farz kılınmıştır."Nisâ Sûresi: 103

Yine, Bureyde’den -Allah ondan râzı olsun- sâbit olduğuna göre, o şöyle demiştir:

«أَنَّ رَجُلًا سَأَلَهُ عَنْ وَقْتِ الصَّلَاةِ، فَقَالَ لَهُ: صَلِّ مَعَنَا هَذَيْنِ - يَعْنِي الْيَوْمَيْنِ- فَلَمَّا زَالَتِ الشَّمْسُ أَمَرَ بِلَالًا فَأَذَّنَ، ثُمَّ أَمَرَهُ فَأَقَامَ الظُّهْرَ، ثُمَّ أَمَرَهُ فَأَقَامَ الْعَصْرَ وَالشَّمْسُ مُرْتَفِعَةٌ بَيْضَاءُ نَقِيَّةٌ، ثُمَّ أَمَرَهُ فَأَقَامَ الْمَغْرِبَ حِينَ غَابَتِ الشَّمْسُ، ثُمَّ أَمَرَهُ فَأَقَامَ الْعِشَاءَ حِينَ غَابَ الشَّفَقُ، ثُمَّ

أَمَرَهُ فَأَقَامَ الْفَجْرَ حِينَ طَلَعَ الْفَجْرُ، فَلَمَّا أَنْ كَانَ الْيَوْمُ الثَّانِي أَمَرَهُ فَأَبْرَدَ بِالظُّهْرِ، فَأَبْرَدَ بِهَا فَأَنْعَمَ أَنْ يُبْرِدَ بِهَا وَصَلَّى الْعَصْرَ وَالشَّمْسُ مُرْتَفِعَةٌ، أَخَّرَهَا فَوْقَ الَّذِي كَانَ وَصَلَّى الْمَغْرِبَ قَبْلَ أَنْ يَغِيبَ الشَّفَقُ، وَصَلَّى الْعِشَاءَ بَعْدَمَا ذَهَبَ ثُلُثُ اللَّيْلِ، وَصَلَّى الْفَجْرَ فَأَسْفَرَ بِهَا، ثُمَّ قَالَ: أَيْنَ السَّائِلُ عَنْ وَقْتِ الصَّلَاةِ؟ فَقَالَ الرَّجُلُ أَنَا يَا رَسُولَ اللهِ. قَالَ: وَقْتُ صَلَاتِكُمْ بَيْنَ مَا رَأَيْتُمْ»[رواه البخاري ومسلم]

"Adamın birisi Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e namazların vakti hakkında sordu. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ona:

- İki gün boyunca bizimle birlikte namaz kıl, dedi.

Güneş zevâl vaktini aşınca, Bilâl'e -Allah ondan râzı olsun- ezân okuyup kâmet getirmesini emretti. Ardından öğle namazını kıldı. Sonra güneş ışınları parlak ve berrak bir halde iken ezân okuyup kâmet getirmesini emretti. Ardından ikindi namazını kıldı. Sonra güneş batınca ezân okuyup kâmet getirmesini emretti. Ardından akşam namazını kıldı. Ufukta bulunan kızıllık iyice kaybolduktan sonra ezân okuyup kâmet getirmesini emretti. Ardından yatsı namazını kıldı. Sonra ilk fecir doğarken ezân okuyup kâmet getirmesini emretti. Ardından sabah namazını kıldı. İkinci gün olunca güneşin sıcaklığı azalıncaya kadar öğle namazını geciktirdi. Herkes böyle yapsa ne güzel olur. İkindi namazını ise önceki vaktinden sonraya erteleyip güneş yüksekte iken kıldı.Akşam namazını güneş battıktan sonra ufuktaki kızıllık kaybolmadan önce kıldı.Yatsı namazını ise gecenin üçte birlik bölümü geçtikten sonra kıldı. Sabah namazını da ortalık iyice ağarınca kıldı. Daha sonra:

Namazın vaktini soran nerede? diye sordu.

Adam:

-Benim yâ Rasûlallah, dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

-Namazlarınızın vakti, bu gördüklerinizin arasındaki vakitlerdedir." (Buhârî ve Müslim)

Yine, Abdullah b. Amr b. Âs'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«وَقْتُ الظُّهْرِ إِذَا زَالَتِ الشَّمْسُ، وَكَانَ ظِلُّ الرَّجُلِ كَطُولِهِ مَا لَمْ يَحْضُرِ الْعَصْرُ، وَوَقْتُ الْعَصْرِ مَا لَمْ تَصْفَرَّ الشَّمْسُ، وَوَقْتُ صَلاَةِ الْمَغْرِبِ مَا لَمْ يَغِبِ الشَّفَقُ، وَوَقْتُ صَلاَةِ الْعِشَاءِ إِلَى نِصْفِ اللَّيْلِ الْأَوْسَطِ، وَوَقْتُ صَلاَةِ الصُّبْحِ مِنْ طُلُوعِ الْفَجْرِ مَا لَمْ تَطْلُعِ الشَّمْسُ، فَإِذَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ، فَأَمْسِكْ عَنِ الصَّلاَةِ، فَإِنَّهَا تَطْلُعُ بَيْنَ قَرْنَيْ شَيْطَانٍ» [رواه مسلم]

"Öğle namazının vakti; güneş zevâli aştıktan sonra ve bir kimsenin gölgesinin boyu, kendi boyuna eşit olduktan ikindi namazı vaktine kadar olan vakittir.İkindi namazının vakti; güneş sararmaya başlayıncaya kadar olan vakittir.Akşam namazının vakti; ufuktaki kızıllık kayboluncaya kadar olan vakittir.Yatsı namazının vakti; gece yarısına kadar olan vakittir. Sabah namazının vakti ise; fecrin doğuşundan güneş doğuncaya kadar olan vakittir.Güneş doğduğunda namaz kılmayı bırak. Çünkü güneş, şeytanın iki boynuzu arasından doğar." (Müslim)

Bu hadislerin dışında beş vakit namazın vakitlerini sözlü ve fiili olarak tayin eden hadisler de vardır. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in açıkladığı ve namaz vakitlerini birbirinden ayırt eden alâmetler oldukça, bu hadisler gündüz ve gecenin uzun veya kısa olmasının önemli olmadığını gösterir.

Bunlar, namaz vakitlerinin tayini hakkındadır. Ramazan ayında tuttukları orucun vaktinin tayinine gelince, oruç tutmaları kendilerine farz kılınan kimselerin bulundukları ülkelerde gece ve gündüz süresinin toplamı 24 saat ise ve gündüz, geceden ayırt edilebiliyorsa, fecrin doğuşundan güneşin batışına kadar yeme ve içme gibi orucu bozan şeyleri her gün bırakmaları gerekir. Geceleri kısa olsa bile yeme, içme ve eşleriyle cinsi münasebette bulunmak onlara helâldir.Çünkü İslâm dîni, bütün ülkelerde yaşayan insanlar için geneldir.

Nitekim Allah Teâlâ oruç hakkında şöyle buyurmuştur:

((وَكُلُواْ وَاشْرَبُواْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتِمُّواْ الصِّيَامَ إِلَى الَّليْلِ ...)) [سورة البقرة من الآية 187]

"Sabahın aydınlığı, gecenin karanlığından ayırt edilinceye kadar yiyin ve için. Sonra da (güneşin batışı ile gecenin başlangıcı olan) akşama kadar orucu tamamlayın."(Bakara Sûresi: 187)

Kim, gündüzün uzunluğundan dolayı veya gündüzün uzun olacağını gösteren belirtilerle, denemeyle, güvenilir ve uzman bir doktorun kendisine haber vermesiyle, oruç tuttuğu takdirde helâk olacağını (öleceğini) veya şiddetli bir hastalığa neden olacağını veya hastalığını arttıracağını veyahut da hastalığının iyileşmesini geciktireceğine kanaat getirirerek oruç tutmaya gücü yetmezse, orucu tutmayabilir.Tutamadığı günler sayısınca da tutma imkânı bulduğu başka bir ayda orucunu kaza eder.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

((... فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضاً أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ...)) [سورة البقرة من الآية 185]

"O halde sizden kim Ramazan ayını idrak ederse, onda oruç tutsun. Kim de onda hasta veya yolcu olursa (tutamadığı günler sayısınca) başka günlerde kaza etsin." (Bakara Sûresi: 187)

Yine şöyle buyurmuştur:

((... لاَ يُكَلِّفُ اللّهُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا ...)) [سورة البقرة من الآية 286]

"Allah, bir kimseye gücünün üzerinde yük yüklemez." (Bakara Sûresi: 286)

Yine şöyle buyurmuştur:

((... وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ ...)) [سورة الحج من الآية 78]

"Allah, din konusunda üzerinize hiçbir zorluk yüklemedi." (Hac Sûresi: 78)

İkincisi:

Yazın güneşin hiç batmadığı veya kışın güneşin hiç doğmadığı ya da gündüzün 6 ay, gecenin de 6 ay sürdüğü ettiği ülkelerde yaşayan kimselerin, kendilerine en yakın olan ve farz namaz

vakitleri belli olan ülkelerin vakitlerine dayanarak namaz vakitlerini kendileri takdir edip 24 saatlik süre içerisinde beş vakit namazlarını kılmaları gerekir.

Nitekim İsra ve Miraç hadisinde sâbit olduğuna göre, Allah Teâlâ bu ümmete gece ve gündüz olmak üzere her gün 50 vakit namazı farz kıldığı zaman, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Rabbinden bu elli vaktin azaltılmasını istemiş, sonunda Allah Teâlâ ona şöyle buyurmuştur:

«يَا مُحَمَّدُ! إِنَّهُنَّ خَمْسُ صَلَوَاتٍ كُلَّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ لِكُلِّ صَلاَةٍ عَشَرَ فَذَلِكَ خَمْسُونَ صَلاَةً ...»

"Ey Muhammed! Bu namazlar, her biri on sevap değerinde olan gerçekte elli vakit eden beş vakit namazdır."

Yine, Talha b. Ubeydullah'dan -Allah ondan râzı olsun- sabit olduğuna göre, o şöyle demiştir:

«جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ أَهْلِ نَجْدٍ ثَائِرُ الرَّأْسِ نَسْمَعُ دَوِيَّ صَوْتِهِ وَلَا نَفْقَهُ مَا يَقُولُ حَتَّى دَنَا مِنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِذَا هُوَ يَسْأَلُ عَنِ الْإِسْلَامِ، فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: خَمْسُ صَلَوَاتٍ فِي الْيَوْمِ وَاللَّيْلَةِ، فَقَالَ: هَلْ عَلَيَّ غَيْرُهُنَّ؟ قَالَ: لَا، إِلَّا أَنْ تَطَّوَّعَ...» [رواه مسلم]

"Başı toz içerisinde kalmış Necd'li bir adam Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e geldi. Sesinin uğultusunu işitiyor, ancak ne dediğini anlayamıyorduk. Ta ki Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanına yaklaştı ve bİr de ne görelim ona İslâm'dan soruyordu.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ona şöyle buyurdu:

- Gündüz ve gece olmak üzere günde beş vakit namaz kılmandır.

Adam:

- Beş vakit namazların dışında yapmam gereken başka bir şey var mı? diye sorunca, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ona şöyle buyurdu:

- Hayır. Ancak istersen nâfile namaz kılabilirsin." (Müslim)

Yine, Enes b. Malik'ten -Allah ondan râzı olsun- sabit olduğuna göre, o şöyle demiştir:

«نُهِينَا أَنْ نَسْأَلَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ شَيْءٍ، فَكَانَ يُعْجِبُنَا أَنْ يَجِيءَ الرَّجُلُ مِنْ أَهْلِ الْبَادِيَةِ الْعَاقِلُ فَيَسْأَلَهُ وَنَحْنُ نَسْمَعُ، فَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ الْبَادِيَةِ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ! أَتَانَا رَسُولُكَ فَزَعَمَ لَنَا أَنَّكَ تَزْعُمُ أَنَّ اللهَ أَرْسَلَكَ؟ قَالَ: صَدَقَ. قَالَ: فَمَنْ خَلَقَ السَّمَاءَ؟ قَالَ: اللهُ. قَالَ: فَمَنْ خَلَقَ الْأَرْضَ؟ قَالَ: اللهُ. قَالَ: فَمَنْ نَصَبَ هَذِهِ الْجِبَالَ، وَجَعَلَ فِيهَا مَا جَعَلَ؟ قَالَ: اللهُ. قَالَ: فَبِالَّذِي خَلَقَ السَّمَاءَ وَخَلَقَ الْأَرْضَ وَنَصَبَ هَذِهِ الْجِبَالَ، آللهُ أَرْسَلَكَ؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: وَزَعَمَ رَسُولُكَ أَنَّ عَلَيْنَا خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي يَوْمِنَا وَلَيْلَتِنَا؟ قَالَ: صَدَقَ. قَالَ: فَبِالَّذِي أَرْسَلَكَ آللهُ أَمَرَكَ بِهَذَا؟ قَالَ: نَعَمْ قَالَ: وَزَعَمَ رَسُولُكَ أَنَّ عَلَيْنَا زَكَاةً فِي أَمْوَالِنَا؟ قَالَ: صَدَقَ. قَالَ: فَبِالَّذِي أَرْسَلَكَ آللهُ أَمَرَكَ بِهَذَا؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: وَزَعَمَ رَسُولُكَ أَنَّ عَلَيْنَا صَوْمَ شَهْرِ رَمَضَانَ فِي سَنَتِنَا؟ قَالَ: صَدَقَ. قَالَ: فَبِالَّذِي أَرْسَلَكَ آللهُ أَمَرَكَ بِهَذَا؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: وَزَعَمَ رَسُولُكَ أَنَّ عَلَيْنَا حَجَّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا؟ قَالَ: صَدَقَ. قَالَ: ثُمَّ وَلَّى، قَالَ: وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ لَا أَزِيدُ عَلَيْهِنَّ وَلَا أَنْقُصُ مِنْهُنَّ. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَئِنْ صَدَقَ لَيَدْخُلَنَّ الْجَنَّةَ» [رواه مسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e bir şey sormaktan yasaklanmıştık.Çöl ahalisinden (bedevîlerden) akıllı bir kimsenin gelip Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e bir şeyler sorması bizim de onu dinlememiz hoşumuza giderdi.

Bir gün çöl ahalisinden bir adam geldi ve:

- Ey Muhammed! Senin elçin bize geldi ve senin, Allah'ın seni elçi (rasûl) olarak gönderdiğini söylediğini bize haber verdi? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Doğru söylemiştir, buyurdu.

Adam:

- Semâyı kim yarattı? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Allah, buyurdu.

Adam:

- Yeri kim yarattı? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Allah, buyurdu.

Adam:

- Yeryüzündeki bu dağları kim dikti? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Allah, buyurdu.

Adam:

- Yeryüzündeki faydalı şeyleri kim yarattı? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Allah, dedi.

Adam:

- Gökleri ve arzı yaratan, orada dağları yükselten Allah adına yemin ederim ki, seni gerçekten Allah mı gönderdi (elçi olarak görevlendirdi?) dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Evet, dedi.

Adam:

- Elçin, her gün ve gecede üzerimize beş vakit namazın farz olduğunu söyledi? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Doğru söylemiştir, buyurdu.

Adam:

- Seni elçi olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, bunu sana gerçekten Allah mı emretti? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Evet, buyurdu.

Adam:

- Elçin, bizim mallarımızdan üzerimize zekâtın farz olduğunu söyledi? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Doğru söylemiştir, buyurdu.

Adam:

- Seni elçi olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, bunu sana gerçekten Allah mı emretti? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Evet, buyurdu.

Adam:

- Elçin, her sene Ramazan ayında üzerimize orucun farz olduğunu söyledi? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Doğru söylemiştir, buyurdu.

Adam:

- Seni elçi olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, bunu sana gerçekten Allah mı emretti? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Evet, buyurdu.

Adam:

- Elçin, yoluna gücü yetene Kâbe'yi hac etmenin üzerimize farz olduğunu söyledi? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Doğru söylemiştir, buyurdu.

Adam:

- Seni elçi olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, bunu sana gerçekten Allah mı emretti? dedi.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Evet, buyurdu.

Adam:

- Seni hak ile gönderen Allah'a yemin ederim ki, bunlara bir şey eklemeyeceğim; bunlardan hiçbir şeyi de eksiltmeyeceğim, dedi.

Arkasını dönüp gidince, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- Eğer doğru söylüyorsa, mutlaka cennete girecektir." (Müslim)

Yine, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Mesih Deccal hakkında ashâbına konuştuğu sâbittir.

Nitekim sahâbe -Allah onlardan râzı olsun-:

«يَا رَسُولَ اللهِ! وَمَا لَبْثُهُ فِي الْأَرْضِ؟ قَالَ: أَرْبَعُونَ يَوْمًا يَوْمٌ كَسَنَةٍ، وَيَوْمٌ كَشَهْرٍ، وَيَوْمٌ كَجُمُعَةٍ، وَسَائِرُ أَيَّامِهِ كَأَيَّامِكُمْ، قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللهِ! فَذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَسَنَةٍ أَتَكْفِينَا فِيهِ صَلَاةُ يَوْمٍ؟ قَالَ: لَا اقْدُرُوا لَهُ قَدْرَهُ...» [رواه مسلم]

"(Mesih Deccâl) yeryüzünde ne kadar süre kalacaktır" diye sordular.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- O kırk günün bir günü bir seneye, bir günü bir aya, bir günü bir Cuma'ya (bir haftaya), diğer kalan günleri ise sizin günlerinize denk olacak kadar süre yeryüzünde kalacaktır.

Sahâbe -Allah onlardan râzı olsun-:

- Ey Allah'ın elçisi! Bir günü bir seneye denk olan günde, bir günlük namaz kılsak yeterli midir? diye sordular.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Hayır.Namazın vaktini, (diğer günlerdeki vakit gibi) takdir edin." (Müslim)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- süresi bir seneye denk olan bir günde, beş vakit namazı yeterli görmemiştir. Aksine her 24 saatlik süre için beş vakit namaz kılmaları gerektiğini ve yaşadıkları ülkelerde o günkü zaman farkını göz önünde bulundurarak normal günlerde kıldıkları namazları o günün süresine taksim etmelerini emretmiştir.

Bu nedenle soruda geçen ülkelerde yaşayan müslümanların, namaz vakitlerini gece ve gündüz sûreleri 24 saatlik süre içinde birbirinden farklı olan ve namaz vakitleri dînen belli olan en yakın ülkenin namaz vakitlerine göre ayarlamaları gerekir.

Aynı şekilde Ramazan orucunu da böyle tutmaları gerekir. Daha önce geçen Mesih Deccâl hadisinde Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in o günde namaz vakitlerini nasıl ayarlamaları gerektiğini ashâbına öğrettiği gibi, yukarıda zikredilen ülkelerde yaşayanlar da, Ramazan orucunun başlangıç ve bitişini,imsak ve iftar vaktinin başlangıcını, her gün fecrin doğuşu ile güneşin batışını, kendilerine en yakın olan ve gece ile gündüz süreleri 24 saatlik süre içerisinde belli olan ülkenin vakitlerine göre tayin etmeleri gerekir. Çünkü bu konuda namaz ile oruç arasında hiçbir fark yoktur.

Başarı, Allah Teâlâ'dandır.

Allah Teâlâ, Peygamberimiz Muhammed'e, âile halkına ve ashâbına salat ve selam eylesin. İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi.